

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Kiadó hivatal:

Középütea, Stein J. könyvkereskedése.

Szerkesztői szállítás:

belső-szénütea 131. szám.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Posten: Zeisler M. hirdetés felvételi irodájában (Königsplatz Nr. 60.).
Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton reggel.

Előfizetési ár:

egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft.

Eredeti távsürgönyök.

Feladott Pesten sept. 30-án este 8 ó. — p.
Érkezett Kolozsvárra sept. 30-án este 11 ó. 57 p.

A képviselőházban az idei budget-törvény kihirdetett; a szentesítés Gödöllőn kelt; lelkes éljenzés.

A belügyminiszter százezer forint póthitelt kért a rablások fékezésére.

A szőlődzma-törvényjavaslat részletes tárgyalása befejeztetett; holnap végleges szavazás.

Csepel-szigetén a Dunából kifogott hullában a rokonok ma Beniczkyre ismertek.

Széttekintés.

A spanyolok híres udvariassága nagyon megfogytak: saját királynéjukat sem bocsátják haza, holott a trón üresen vár rá. Csoda e, ha ily gorombaság olyannyira fölgerelt a Bourbon Izabellát, hogy "végrendelét" is szétbontotta kedvelt népéhez, sőt állítólag oda nyilatkozott az elkeseredés egyik pillanatában, miszerint azért nem mond le az aszturiai herceg javára, mert a spanyol nép nem érdemes arra, hogy ez ifjú uralkodjék fölötté.

Nem tudjuk mennyire bántódnak az utolsó Bourbon trón megdöntésére egyesült spanyol szabadelvűk az ilyszert nyilatkozatok felett; hanem, mint hírlik, Izabella ő felsége gondoskodott egy kis vigasztalóról is: Angol és Franciaországba mintegy 35 millió frank tőkét helyezett el, s drágább ingóságai elszállításáról is régóta gondoskodni kezdett.

A spanyol szabadságharcosoknak is bőven van pénzük, s a „Gaz. de Fr.” azt írja magának Bayonnehól, hogy annak jó része a Spree mellől került. A beteg Bismarck tehát a Pyre-naek felől ismét rak III. Napoleon oldalába, s állítólag porosz sugallat szítja a francia császarság elleni gyűlöletet, azon vádat emelv Izabella ellen, hogy Spanyolországot francia vazallá aljasította.

E napokban érjük meg az erfurti (1808.) császár találkozás újabb kiadását, és ime most, mint akkor Spanyolország lángban áll: azon különbséggel, hogy akkor a Bourbon őhajta megtartani, most meg útra küldik. De van még egy más különbség is az akkori és jelenlegi állapotok között: Erfurtban a francia és az orosz császár osztozott a világhuralom felett, most — ugyáltszik — az orosz ezár és az in spe német caesar fognak e tárgy felett, Berlinben egyezkedni.

Ha e katonai uralkodók végig tekintenek roppant számú hadai homloksorain, könnyen beleeshetnek az elbizakodás végzeteljes hibájába, s ott kaphatják az elkábító csapást, hol legkevésbé várják, a kieli beszéd már is efféle elszáradt jelzett; hanem az orosz császárnak atyja példáján okni lehet, ki már 1830-ban Páris alá akar vezetni győzhetlen hadait, s utóvégre Sebastopolban sem tudta őket megtartani.

Poroszország láthatólag Franciaország elszigetelésére törekszik, talán ezért nyult be a spanyol földre is. De I. Napoleon győzhetetlenségének nymbusa is spanyol földön veszett el; vajjon nem arate ott hasonló sükert a porosz császár is, arra kényszerítve a párisi kancsal mézárast, hogy mielőbb vágjon oda, hová régóta akar — akarnia kell?

Lehet, hogy a Berlinben találkozó caesarok megemlékeznek Talma hatvan év előtti szavallatára: a nagy emberek barátsága az istenek ajándéka! Hanem megemlékezhetnek egyuttal arról is, hogy egy vértanú nemzet sorsának felkarolása, a mívelt népek itélőszéke előtt, Brennus kardként nyomja le a mérleget még akkor is, ha orosz ezári kezek lengyel engedményeket vetnek a másik mérlegbe; azután, a dolgok új rendjéhez lesz szólása az erős Angliának, meg az alkotmányosságban megifjuló Magyarország- és Ausztriának is.

Résen kell állani!

A válság órája közelg! A löport szárazon kell tartani és megéleznit azt a kardot, mely gyakran diadalmasan villogott Ma-

gyarország szabadságaért, függetlenségeért, s az európai polgárosodás érdekeiért. Régóta feltűntek a politikai láthatáron ama fekete pontok, melyekből a gyakorlat tengerész a vihar közel kitörését teljes biztossággal felismerni szokta. Az élet tengerén sokat hányott és nagybecsű tapasztalatokat gyűjtött hazafi figyelmezteti nemzetünket ama veszélyre, melyet számunkra, közvetlen közelünkben, készített az északi coloss, eszközül használván fel azon szomszéd népfajt, melynek ótalmára nem egyszer ontá véré a magyar, s melynek érdekei a miénkkel ma is kapcsolatosak, közösek.

A Moldva-Oláhsország kormányát jelenleg vezető román államférfiakat annyira elvakítá az indokolatlan boszúvágy, s a határt nem ismerő nagyravágyás, hogy a délibábs phantomért saját hazájuk szabadságát teszik kockára, csak hogy macskakőrömként részök lehessen Magyarország ezredéves területének megrablásában: az északi medvével akarnak vadászatra menni, azon balga hiedelemben, hogy az oroszlanrészek nekik jutand.

Klapka „Caveant consules...” című, a „Századunk” 222-ik számában megjelent cikkke arra figyelmeztet: hogy a magyarokat és románokat ugyanazon hatalmas ellenség fenyegeti; hogy az első maig megvédte területe épségét, míg a románoktól e század elején elvette az orosz Bessarabiát, orosz tartományt tette azt, bár lakói ki zárólag románok valának, s ma a román lakosság fennmaradt része nyomorult gunyhókban, földüregekben teng, — román iskolának, román nemzeti érületnek semmi nyoma, valamennyi hivatalnok orosz, s a politikai demonstrációkra kancsuka és Sziberia lenne a felelet.

Mennyi tanulság van e kevés sorokban! A Szt-Pétervár felé fordulnak, mert innen biztatják azzal, hogy segítséget nyújtanak nekik: meg szerezni Magyarországot a Tiszáig.

Többször szólottunk mi is az agyrem-hez hajszálnyra hasonlító daco-román politikáról, mely nálunk az erdélyi autonomia és 1863/4-ki nemzetiségi egyenjogúság köpenye alatt igyekszik a magyar haza testének fel-darabolására. A tulzó románok erdélyi közlönye nem egyszer nevétséges gyanúsításnak mondá e föltervést. Pedig nem volt az olyanynya hypothesis, a mint azt némelyek feltüntetni szerették volna: a többé, kevésbé eltakart törekvések és nyilatkozatok kétségtelenné tevők a figyelmes vizsgáló előtt azt, hogy a méltányosságot és igazságot pengető urak őszinte jóakarata ennyire terjed: osztozzunk Magyarország felett, mivel másfél ezer év előtt itt jártak és tan-yáztak a római legiók.

A dacorománok irántunk jóakarata csak nem teljesen leleplezve áll előttünk. Nyíltan, a román kormány szemei előtt (Bukurestben) izgatnak Magyarország és a magyar nemzet ellen; nincs a hivatalos lapoknak egyetlen száma, mely galád rágalmakat ne szórna mi reánk, a magyar előttük a vadság, a zsarnokság jelképe; gyűjtik az aláírásokat a fegyverek vásárlására, melyeket Magyarország egyes részeinek elfoglalására szándékoznak használni.

Ezért — mint Klapka mondja — ideje megtörni a hallgatást s nyíltan kimondani azt: „hogy mi jól tudjuk mindazt, a mit Bukurestben tervezgetnek; hogy előttünk a merész román hadjárat tervek épp oly ismeretesek, mint az eszközök és az előkészületek, melyek a végrehajtásra szánvák.”

Vajjon miért fordul ellenünk e dacoromán urak szörnyű haragja? Azért-e, hogy a román nemes 1848 előtt is élt mindazon kiváltságokkal, melyek magyar nemest illeték meg, 1848-ban pedig a magyar urbéres sem kapott többet mint a román, tehát népfaj akkor sem volt és ma sincs elnyomva; s végre mivel a parlament elébe kerülendő a törvényjavaslat, mely eleget teend a nemzetiségek minden méltányos igényeinek? Ezek-e az okok a miért a magyar ellen kell szövetekezni az oroszssal? Az egyenjogúság és alkotmányos lét áldásaiban részesített testvéreik szenvedéseiről kell-e me-

sélniök akkor, midőn az orosz rabigába sínők jait hallhatják Moldva szélein?!

A politikai tapintat és józan előrelátás rég kibullottak a Bratianók államférfiai tárczáiból; pedig a latin ösök mondák: quid agis prudenter agas et respice finem. Nem igyekeznek a művelt Nyugat szárnyai alatt született ifjú államok alapjait Magyarországgal létesítendő barátságos viszonyok közt megszilárdítani; e helyett az orosz óriással tervelgetnek, holott a két erő aránya világosan jelzi a csatlósi szerepet, mely a moldva-oláh vöröseknek jut, s így ki lehetne a kegyelemfillek mennyiségét is számítani.

A román vörösek orosz eszközzé törpültek, fölük öntudatos cselekvést — annál kevésbé józan megterést várni nem lehet; ideje tehát oda hatni, hogy a mester, ki ez eszközt kezébe keríté, nekünk ne árthasson — meglepések által. E végre Klapka a honvéd hadsereg lehetőleg gyors szervezését ajánlja, hogy a nép magát sikeresen védelmezhesse. E felszólalás fontosságát félreismerni alig lehet; bizonynyal minden hazafi rá mondandja a helyest. Csak hogy ha mindnyájan belátjuk azt, hogy az orosz hálóbba került dacorománok kiábrándulásra számítani nem lehet, — s hogy Sadova óta már két év telt el és még sincs egyetlen honvédszázalóunk: — be kell látnunk azt is, hogy e téren minden pártnak egyesülnen kell hallatni sürgető szótát.

A derék Türr tábornok legújabb röpiratában mondja: „egy vesztetni való percünk sincs.” Az adott alapon — ugymond e jeles hazánkfia — olyan védrendszert lehet a nemzetnek egyesített akarattal kifejteni, mely kiszámíthatlan horderejű leend a nemzet jövőének megalapítására: ezért nem kell a meghozott honvédelmi törvény hiányait kutatni, azt népszerűtlenné tenni, hanem pártkülönbség nélkül ki kell fejtetni a kínálkozó előnyöket. I. Napoleon — ugymond Türr — Poroszország hadseregét 40,000 főre szállítatá, de a poroszok nem hangoztatták az egész vagy semmi jelszót, hanem behozták a honvédszázalóiról és 174 lovas századról rendelkeztek, az Elbáról visszatért Napoleon ellen pedig képesek voltak 300,000 gyalogot és 35,000 lovas sikkra állítani.

Dologra! hangoztatjuk mi is Türrrel, hadd láthassunk az erdélyi részekben is mielőbb székely honvédszázalóikat!!

Pest, szeptember 29.

(y z n.) Azon zajos ülésekben, melyeket a képviselőház a népnevelési törvényjavaslat tárgyában tartott, rendkívül szétáztak a vélemények még a Deák párt kebelében is, minek folytán a tegnapi este tanácskozányra gyűlt össze.

Ebben szintén élénk volt a vita. Zsedényi többedmagával megint specialiter confessionalis szempontból fogta fel a kérdést és enquette-bizottmány összehívását sürgette a különböző egyházi tekintélyek soraiból, de siker nélkül, mert a többség határozottan a központi-bizottmány javaslatát pártolta, mely szerint a törvényjavaslat egyelőre bizottmányhoz tétetik át.

Ezen megállapodásnak Trefort adott kifejezést a képviselőház mai ülésében, következő indítványa által:

„Választassék 25 tagból álló bizottmány, melyben minden vallásfelekezet képviselve legyen, és a mely — miután a közoktatási miniszter közreműködése mellett, minden vallásból meghallgatta a szakértőket — vegye vitatás alá a népiskolákban közoktatásról szóló törvényjavaslatot, a mennyiben a fölmerült nézetek és óhajatokhoz képest szükségesnek látszik, a kellő statisztikai adatok tekintetbevételével, megváltoztatott alakban terjesztse a képviselőház elé.”

Az adatok beszerzésére vonatkozó passus Deák pot javaslatát következőben vétetett fel a szerkezetbe.

Trefort indítványa — eképpen módosítva — a képviselőház által egyhangulag elfogadtatott. Ezután Csengery Antal, mint előadó, a horvát ügyben kiküldött országos választmány jelentését olvasta fel, néhány ülés jegyzőkönyvével és a kiegyezkedési javaslattal együtt.

A munkát Várady Gábor felszólalására

en bloc elfogadtatott, kimondatván azonban Deák indítványa: hogy ezen kiegyezkedési törvény sem a dalmát, sem a fiumei kérdés megoldását nem praecukupálja, valamint, hogy a miniszterium felhivatik, miszerint Horvátország azon követelésének, melynél fogva a kellő szám fölött ezerral több kiállított katonát a legközelebbi contingensbe betudatni óhajta, ő Felsége előtt érvényt szerezzen.

Bezeredy indítványa a ház köszönete is kifejeztetett a horvátügyben kiküldött országos választmányának.

Ezek voltak a mai ülés lényegesebb momentumai.

A pénzügyminiszter nagyrészt elkészült az 1869-diki budgettel, melyből egyelőre a következő tételeket emeljük ki:

A legfelsőbb udvartartás	3.250,000 ft
Kabinet-iroda	36,420 „
Miniszterelnökség	118,900 „
Felső melléti miniszterium	83,800 „
Kultus- és közoktatási miniszterium:	
Központi igazgatás	248,000 ft
Egyházi célok	290,000 „
Tanulmányi célok	339,000 „
Közművelődés	463,000 „
Nyugdíjak	21,000 „
Összesen:	1.358,000 ft

Rendkívüli kiadás: egy központi minta-prae-parandia építése 100,000 ft

Belügyminiszterium:	
Központi igazgatás	320,000 ft
Erdély	190,000 „
Megyek, kerületek, székek	7.000,000 „
Sz. kir. városok törvénykezése	690,000 „
Általános közigazgatási költségek	1.126,900 „
Nyugdíjak	567,600 „
Összesen:	9.893,000 ft

Rendkívüli költségekre, úgy mint a honvédség-ülő alakra, elmebetegek házaira és a csendőrségre Erdélyben praelimináltatott 596,000 ft

A többi miniszteriumoké most megy a végmegrostáláson keresztül.

Torda, szept. 26. 1868.

A Tordamegye alsókerületében alakult jobboldali kör mai napon tartá szervező ülését, a kerületi értelmiség zöme jelenlétében.

Elnökül gr. Toroczka Miklós a megye köztisztviselőit kiérdemelt veterán bajnoka lett egyhangulag megválasztva.

Alelnökök lettek Nagy Ferenc tanár és Albert János lelkész; jegyzők: Nagy Imre és Nagy Zsigmond.

15 tagból álló választmány, és járaskint albizottságok választattak, melyek az ügyvezető választmányával együtt működnek a kijelölt cél elérésére.

Az alapszabályok megkésztésére a választmány lett megbízva, mely azokat a közelebről tartandó nagygyűlés eleibe terjesztendi megerősítés végett.

A gyűlés folyama alatt tartott beszédek közt megyei birtokos Bánffy Béla gróf remek beszédét kell kiemelnünk, melyben a bölcs mérséklet s óvatosság politikáját, mint az erdélyi viszonyok közt egyedül észra vezetőt ajánlja, míg a dolgok élére állításával beláthatatlan bonyodalmak tömkelegébe jutnánk, vagy az alig kivívott eredményeket a bizonytalanság kockájára tesszük fel.

A megye felsőkerületében egy másik jobboldali kör alakulása van kilátásba helyezve, mely a felállított program szellemében az alsó kerületi körrel egybehangzólag fogja alkotmányos működését rövid időn megkezdeni.

Van okunk bizni Tordamegye értelmes polgárai józan felfogásában, s ennél fogva ügyünk győzelmében.

Tordamegye alsó-kerületében alakult „jobboldali kör” programja.

Miután az országgyűlési balközép irányát követők néhány megyénkben folyó évi május 31-ről közrebecsátott program folytán tordamegyei

„Baloldali párt” szervezésére egyesültek, hazafui kötelességünkön kifolyólag hivatalba, sőt kötelezően éreztük magunkat mi is, kik az országgyűlési jobboldalnak irányát — magunkénak is valljuk — ezen irány, valamint annak követéséből származó institúciónak — a törvényhatósági életben is — támogatására egyesülni.

Ezen egyesülés „jobboldali kör” nevezet alatt állapították meg.

A „tordamegyei jobboldali kör” törekvéseinek alapjait a következőket jelöli ki:

„Megőrzése a magyar korona birodalma független állami létének; és

„Alkotmányos közjogi és belkormányzati önállóságának.”

Fenntartása a változott viszonyoknak megfelelő módosítások és kijavításokkal, azon állam-szövetségi kapcsolatnak, melynek alapfeltétele a pragmatica sanctióban — mint fejedelelem és ország között kötött szerződésben van letéve, és a melynek helyes megállapításától feltételeztetik önállóságunk biztosítása.”

„Összhangzásba hozatala ezen alapszerződésből folyó viszonyoknak a jelenkor azon fejleményeivel, miszerint egy közös uralkodó alatt álló minden országok ma már alkotmányosan kormányoztatnak.”

„Alkotmányos úton meghatározása, tökéletesítése és fenntartása azon eszközöknek és módoknak, melyek az ugyanazon uralkodó alatt lévő országok kölcsönös méltányosság mellett állandó szövetségi egyetértésnek biztosítékul szolgálnak.”

Az állapot, melyre magát pártunk helyezi:

„A fejedelelem és ország közötti szerződések s törvények által szentesített viszonyok tiszteletben tartása mellett, számbavétele a nemzeti szabad szellem fejlődése követeléseinek és az összes bel- és külviszonyok által alkotott helyzetnek.”

Ezekhez képest pártunk jelenleg, tájékozható tevékenységére nézve, következő elvek fogadtatnak el:

1. Tisztelet és tiszteletben tartani kívánja az országnak törvényes úton hozott és érvényben tartott törvényeit, — mihez képest gyámolítani fogja mind az institúciók fenntartását, melyek az ország törvényhozása útján az 1867. XII. t. cz. fogantatására alkottattak mindaddig, míg a szükség azoknak módosítását nem követeli; ebből folyólag

„a jelenlegi országgyűlési többség s az abból kiemelkedett kormányának jövőben is fennmaradását óhajtja. — Ezen kormány és többség alkotván azon törvényeket és intézkedéseket, melyek hazánkat a mult nyomasztó helyzetéből a jeleni álláspontra juttatták és a nemzetet egy oly helyzet el foglaltatására segítették, a melyen csupán egyedül fejlesztheti teljes biztonságát tovább — békés reformok útján — az ország önállóságának és függetlenségének minden biztosítékát, s tarthatja fenn az alkotmányos szabadságot — s eszközölheti az ország anyagi és szellemi előhaladását.”

Igyekezni fog elhárítani minden akadályokat, melyek a jelenlegi felelős miniszteriumot munkaságában feltartóztatnák — mindaddig, míg az a törvények határai között a jelenlegi országgyűlési többség irányát követi.

Munkálni fog teljes őszinteséggel, nyíltsággal és áldozatkészséggel arra, hogy a törvényhozó testület jelenlegi többségének irányára, — a jövő képviselő választások által is fenntartassék.

2. Az országnak törvényhozásilag még rendezetlen belkérdéseit illetőleg — a következő kiindulási pontokat tartandja szem előtt:

„A Szent-István koronája alá tartozó országok egységét és feloszthatatlanságát.”

Mihez képest belkérdéseink mindenikének egymással teljes összhangzásban, egyöntetűségben szükséges megoldatniok; annál fogva a kör azok bármelyikét is, a többinek szem elől nem tévesztésével,

fogja vizsgálat alá venni s azok egymáshoz viszonyítva az ország fő eszméjére vezeti vissza, elutasítva mindazt, mi ennek megsértésére és ezáltal az ép állam életrendszerének megzavarására, feltartóztatására vagy lehetetlenítésére törne.”

„Az egyéni és közszabadság biztosítását.”

Mihez képest teljes erővel munkálódunk egyéni, községi és helyhatósági életben a szabadon mozgathatóságnak mindazon határokig való kiterjesztésére, a meddig az az államélet egységének fenntartása mellett kiterjeszthető.

Ezen elvek alapján óhajtja a kör megoldatni minél előbb a nemzetiégi kérdést is, hogy a különböző nemzetiségek szabad fejlődhetése biztosítva legyen; továbbá

Ezzel kapcsolatban minden eddigelő még meg nem oldhatott urbéri kérdések végleges megoldását szintén minél előbb megoldatni kívánja, — és arra törekedik — a különböző érdekek teljes megnyugtató és kielégítő melletti; és végre:

„Az ország kormányzati rendszerében, a felelős parlamenti kormányt, mint az 1848 legnagyobb vívmányát.”

Mihez képest minden szerveknek s azokat meghatározó intézményeknek oly módon való alkotására vagy átformálására törekedünk, melyek szerint azok — ama felelősségnek kivételét ne akadályozzák; ezen kormányzati rendszer lehetetlenítésére ne hathassanak.

Ebből kifolyólag a kör azon öt megyei autonóm rendszernek lényegében fenntartására a következő elvek alapján fog kiindulni:

„Úgy tekintti a fenntartandó törvényhatóságokat, mint a nemzet szabad életéből legtermészetesebben kifejlődött szervek közegeit, egyfelől az egyéni akarat, érelly egyesült nyilvánulásának — másfelől a helyhatósági önkormányzatnak, s mint ilyeneket a közszabadság egyik nagybecsű biztosítékaként ismeri el;” de

„Nem akarja, hogy külön hatalommá emelkedjenek ki az ország felelős kormányával szemben.”

„Nem akarja, hogy az ország politikai életrendszerében oly szervvé alakuljon, mely az államélet folyamában bármikor képes legyen meghasonlást idézni elő.”

A kör tehát munkálni fog arra, hogy a parlamenti felelős kormány és az autonóm megyei rendszer, mint mindkettő magában fontos és az alkotmányos szabadság érdekében nagybecsű institúció, egyik a másikat ne lehetetlenítse, hanem egymással teljes összhangzásba hozatva: a rend és szabadság egységének képezzék legerősebb biztosítékát.

3. Anyagi és szellemi érdekeink fejlesztését tekintve: az állam berendezését az egyéni tevékenység szabadon kifejlése mellett, ennek gyámolítására, s az azt feltartóztató akadályok elhárítására kívánja igénybe venni, — arra törekedve, hogy a helyhatósági és községi élet munkas tevékenysége, ezen irányban is oly módon fejlessék ki, hogy az az ország közgazdasági, ipar, kereskedelmi és szellemi, szóval közhaladási és a közjólétet biztosító összes tevékenységével minden ponton összhangzásban haladjon előre; hogy a magyar korona alatti terület népessége egy anyagi, mint szellemi tekintetben, mentől előbb a többi európai mivelt államok népeivel egy színvonalra emelkedjék.

4. „A jogállapot, mint a renddel párosult szabadság — legfőbb biztosítékát illetőleg:” oda fog törekedni, hogy a jog védelme és igazság kiszolgáltatás institúciói, egyszerűség, gyorsaság és teljes jogi biztonság mellett, az államnak és egyéneknek lehető legkevesebb megterheltségével, az anyagi és szellemi haladás érdekében megfelelő színvonalra emeltesse; általuk az ipar, kereskedelem és a társadalom összes forgalom érdekei, különbség nélkül, biztosítsanak.

5. „Az országos közterhek viselését illetőleg”

szénarakkással — a sárga foltokat pedig a megérett zabvetések képezik; ugyancsak az alantabb fekvő részen mutatnak nekem egy helyet, melyen Dr. Nagel pompás édesvíz-forrást fedezett fel.

Felső része, mely mintegy félkör képez és egészen fákval van benőve a saison alatt valódi barometertől szolgál a fürdővendégeknek; füstölő s ködtengerben úszó kupját aggodalommal nézi az ifju, ki derült napot óhajtott, de mire a ragyogó nap föllobbent a ködfátyolt, — arczáról is eltűnt a bora.

A Magurára felhatolni azonban nem kevés nehézséggel jár, miután ezen oldalról — tudtommal — út nem vezet föl. Magam is, habár a lehetőleg menedékes részt választottam, a bokrok s fák sűrűjében annyi kellemetlen érintésnek voltam kitéve, hogy — megvallom — nem volna kedvem ismételni e ki, jobban mondva: fölrandulást.

IV.

A szentgyörgyi fürdő.

E vidék különböző alkalmasságokból álló gyógyvizeinek sorozatában a szentgyörgyi s az ugynevezett Valjea zsinului forrása a két végső láncszemet képezi.

Az igénytelen, csak fürdőiről emlékeztető Szt-György másfél óra járásnyira fekszik Dombháttól. Az ide vezető út meglehetősen, de egy része a mellette elvonuló hegyoldalon szétszórt kőtütemek ál-

a kör állandóan szem előtt tartandja, hogy — valamint egyfelől az ország azon szükségai, melyek a magyar korona tekintélye és biztonságának fenntartására és az ország védelmére megkívánatnak — akadálytalanul fedezhetők legyenek;

egy másfelől azoknak hordozása, éppen az anyagi jólét fejlesztése és az ország polgáraitra nézve az igazságos kiosztás alapján, minél könnyebbé tétessék.

A kör nem kételkedik kimondani azon meggyőződését, hogy közteterviseleti rendszerünkben nevezetes reformokat lát szükségesnek, — de egy szersmind belátja azt is, hogy azok csak biztosan megszerzendő tapasztalatok s társadalmi összes viszonyaink fejlődése alapján létesíthetők; mihez képest fontolóra véve a kormány- és törvényhozásnak zilált viszonyainak által felhalmozott sok és sürgős teendőit — megnyugodva a törvényhozásnak e téren is tanúsított eddigi tevékenységén, — hazafi buzgósággal fog törekedni arra, hogy közgazdasági, valamint az ország jóléte összes követelményeinek megfelelő reformok ez érdekében is mielőbb létesítenek.

„A tordamegyei jobboldali kör” egyáltalában:

„Nem a formákhoz, hanem a lényeghez ragaszkodik.”

„Nem törekszik lehetlenre; egyszerre teremteni akarja meg az ország politikai és társadalmi életének új rendszerét, mivel biztosan tudja és vallja, hogy az teljes lehetetlen, és a meglévő egyedül biztos alapok eldobásával a legnagyobb rendetlenség idézhető elő, mely ugy az országos, mint az egyéni érdekeket veszélyeztetné és a magyar korona birodalma önállását teljesen aláásná; hanem a fokozatos, békés fejlődés természetes haladására támaszkodik;” és éppen azért:

„A megnyert alapot tekintve egyedül biztosnak arra, hogy az ország állami léte — azon szövetségi kapcsolatban, melynek viszonyai az 1867. XII. t. cz. által határozottan formulázottak, az ország függetlenségének és belkormányzati önállóságának biztosítása mellett megszilárdíthatassék;” miért

„Nyílt elhatározottsággal küzd a nemzet több sége által elfogadott alapnak megszilárdítására, és az azt biztosító institúcióknak addigi fenntartására, míg azok a kitűzött célok elérésére elégségesnek látszanak; és teljes buzgósággal igyekszik alkotmányos úton ellentállani mindazon törekvéseknek, melyek a békés útoni fejlődés és haladás akadályozására vezetnek.”

Kiindulási pontjait és vezérelveit jelezvén, tagjai kölcsönösen ígérnek egymásnak, miszerint azok irányában valamennyig az ország mind kül-, mind belkérdései teljesen megoldva s azokhoz képest megállapított rendszerre teljesen megszilárdítva nem leendő, hazafi munkásságuk teljes odaadásával fognak küzdeni felmerülő minden egyes kérdésre nézve, a felállított és közzegyetéssel elfogadott fentebbi elvek alapján, szüntűgy közegyetértséssel megállítandó nézetek mellett.

Kelt Tordán, 1868. sept. hó 26. án.

Id. gr. Thorotzkai Miklós, elnök.

K. Nagy Imre, jegyző.

Törvényjavaslat

a törvényesen bevett keresztény vallásfelekezetek viszonyosságára tárgyában.

Az 1844-diki 3-dik t. czikk, és az 1848. XX. törvényzikk a vallásfelekezetek viszonyosságát illetőleg a következőkben bővítették s illetőleg módosították.

I. Fejezet. Az áttérésről vagy hitvallás változtatásról. 1. §. A törvény által előszabott feltételek és formások megtartásával mindenkinek szabadságában áll más hitfelekezet kebelébe s illetőleg más vallásra áttérni.

tal veszélyeztetve levén, — gondos felügyeletet igényel.

E vonalon is találkozunk a havasi tájak jellemző hűvelyes veteményével, az ugynevezett hajdinával (Buchweizen), mely érzékeny ugyan a hideg iránt, azonban csak 3 hónap levén tenyésztészek — hegyes, zord vidéken is meg sikertül. Virágzásakor a méheknek igen jeles tápszerrel kedveskedik; de téstájja, mivel, mint mondják, még gabnalisztól vegyítve sem kel meg, — kenyérként nem igen használtatik. *)

A Szt-Györgyöt környező kopár sziklabérczek valóban semmi kellemes benyomást nem tesznek az útazóra. Naszód felől jöve már elhagytam a regényes fekvésű Kis-Ilvát, midőn egy kanyarodással a szentgyörgyi bércek állottak előttem... A leáldozóban volt nap még egyszer megárayozá a felitott magaslatoakat, melyek a ferdén esett fény sugarak által oly sajátos módon voltak megvilágítva, hogy kinézésük a hóborította hegyláncokéhoz egészen a családásig hasonlított. Midőn Szt-Györgyre beérkeztem, a nap már lehanyatlott s a visszatérő bércek saját rideg kopaszságukban szemlélhetém.

A környék ridegsége mellett még egy, és pedig jelentékeny oka van annak, hogy én Dombhá-

*) L. A mezőgazdaság népszerű kézikönyve. Schlipf J. A. közszorozott pályamunkája után fordította Tóthfalusi Miklós, orvostudor.

2. §. Az áttérni akaróknak élet ideje 7 évét be kellett töltenie. Azonban a nők férjhez menetük után, ha e kort el nem érték volna is, áttérhetnek.

3. §. Az áttérni kívánó — bármely egyház tagja legyen — ebbeli szándékát ömaga által választott két tanu jelenlétében saját egyházának rendes lelkésze előtt nyilatkoztassa ki.

4. §. Ezen első nyilatkozattól számítandó 14 nap eltelté után és legfeljebb 30 nap eltelté előtt, ugyanazon, vagy más, szintén általa választott két tanu jelenlétében ugyanazon lelkész előtt jelentse ki, hogy eltökélt áttérni szándéka mellett továbbra is megmarad.

5. §. Az áttérni akaró, mind első, mind másod ízben tett nyilatkozata felől, azon lelkésztől, ki előtt áttérni szándékát kijelentette, mindkét ízben külön-külön bizonyítványt kérjen.

6. §. Ha a lelkész a kívánt bizonyítványt, bármelyik esetben, akármely okból ki nem adná, mindkét ízben tett nyilatkozatról a jelen volt tanuk adjanak külön-külön bizonyítványt.

7. §. Az áttérni akaró az így nyert bizonyítványokat azon vallásbeli lelkésznek, melyre át akar térni, bemutatván, és által az illető egyház teljesen fel van jogosítva őt kebelébe felvenni. E bizonyítványok illetén előmutatása nélkül azonban egyik egyházból sem lehet a más hitvallásu egyházba is áttérni.

8. §. Azon lelkész, kinél az áttérni bizonyítványait előmutatta, tehát a kinél az áttérni befejeztetett, erről köteles értesíteni azon egyház-községi lelkészt, melyhez az áttért előbb tartozott.

9. §. Az áttérni áttérése után minden cselekvényei azon egyház tanai szerint itélendők meg, melybe áttért, s az általa elhagyott egyház elvei reá nézve semmiben sem kötelezők, kivéve, ha az áttérni akaró azok szerint oly kötelességeket vállalt el, melyek alól magát mások jogainak sértése nélkül nem vonhatja ki. (Folytatjuk.)

Felelet a válaszra.

Udvarhelyszék, sept. elején 1868.

VII.

A 8-dik bekezdés ebből áll: „Ne tagadják, ismerjék be (talán „el”?), aztán dobják el a demagogia zászolját, hisz az véres, hisz az alatt vesztette el a szabadság (a) legnagyobb csatáját.”

Mintegy Tatos ur mind a két cikkében (Magyar Polgár 88. 99—100. sz.) azt hangsúlyozza, hogy a demagogia volt oka annak, hogy a francia forradalom s ezzel együtt az emberiség vagy legalább az európai szabadság szent ügye oly gyászos fordulatot vőn: mi is felhíva, sőt kötelezve éreztük magunkat — habár tartózkodva is — hogy a bekezdés egy pár szóból hozzászólani. Látja Tatos ur, ön a képeknek csak az egyik oldalát mutatta fel, lássuk a másikat is az e nemből legjelesebb és illetékesebb történészek egyhangú ítélete szerint. A XVI dik Lajos udvaránál előző és hízog udvaroncokon kívül a vakmerően elfogadott, a kor intő szavát és szükségét felgöngyölíteni vagy nem bíró, vagy nem akaró aristokraták és főpapság valának okai annak, hogy a forradalom ügye oly gyászos fordulatot vőn. Azok az aristokraták, a kik a szerencsétlen királyt mindig csak „felengedelmekre” tanácsolák egy Mirabeauval és sok más a kor intő szavát és a helyzet váltását mélyen felfogókkal szemben, azok az aristokraták, a kik egy teremben (május 8. 1789) még az ország dolgairol tanácskozni sem akartak összejöni az általuk lenézett harmadik renddel, az ugynevezett „tiers-etat”-val, a melyet egyebek között Sieyes ezen nagy horderejű művében: „Qu'est ce que le tiers-etat?” erejének öntudatára s hivatására fontos voltára megtanított, és a mely a felvilágosult, nemese és igazságosan érző aristokratáknak, nemességnek és nagyobbára a nép kebeléből való alsóbb papságnak csakhamar hozzája lett csatlakozni, mint fűrdőhelyiséget, a szt-györgynek eleibe helyezem, s ezen ok nem egyéb, mint hogy az utóbbi nélkülözi azt, mit az első méltán számíthat előnye közé — a collegialis életet, mert vendégei szétszórva laknak a falu egyes részeiben. Mind a mellett tagadhatatlan, hogy egy idő óta sürten látogatattik és amannak rovására kezd fölvirágozni.

Gyógyvize a forrásnál kellemesebb s könnyebben íható, mint a dombháti, de ha áll — erejét veszve — csak sós ízét tartja meg, s ezért borral vegyítve sem oly jó, mint amaz; melyet hatás tekintetében, gyors működése által — főleg lomha emésztésnél — mondhatni feltűnül.

A fürdőszobák egy, a falun egészen kívül eső dombon vannak építve, ama kettős forrás közelemben, mely — azon kívül, mit megiszunk s szét-hordanak belőle — mind a meleg-fürdő kádjait, mind a hideg-fürdő négy osztályát vízzel ellátni képes.

Valjea zsinului.

Ama hely, melyet még az olvasónak néhány sorban be akarok mutatni, Radna vidékének egyik — kies fekvése s hatásos forrásáról egyaránt nevezetes — része, a Valjea zsinului. (v. vinului, borvölgy.)

Ha a Radnát vesszük föl kiindulópontul, s elhagyva a Rotunda hegyen áthaladó bukovinai vonalat, — azon útra térünk, mely a bányákhoz

TÁRCA.

RADNA-VIDÉKI KÉPEK.

(Folytatás és vége.)

III.

A Magura.

A radnavideki hegyek különféle alakú kiemelkedései helyenként valóban meglepők, így a többi között: a Májor falu északi részén elnyúló hegylánc egyik erdőborította csúcsa hegyes, de törpe czukorsüveg-alakban tűnik fel. De az összes látványok közül egyik sem bír a szemlélőben anynyi érdeket felkeltetni, mint a Magura (Mogura), nem annyira magasságánál — mert éppen nem oly fölötté magas — mint inkább komolyan, méltóság-teljesen égreemelkedő alakjánál fogva. — A Radna és Májor közötti úton különböző oldalairól látható ezen, inkább barátságos, mint büszke hegyorom, — majd közeledve, majd ismét távozva tőlünk, míg végre a hegyek tömkelegébe rejtőzve — elmarad, s útunk a Szamos mentében tova illan.

A Magurának — mondhatni — legszebb része Dombháttal áll szemben; mint meredek homlokzat emelkedik föl az, az alatt még havasiason hőmpölygő Szamos-patak túlsaján. Alsó részében — majdnem egész közepéig — zöld és sárga csikok láthatók, amazok kaszálók — itt-ott néhány

lakozása által még inkább megerősödött. Imé Tatros úr egy pár vonásban a képek a másik oldala is. Az egész dologból pedig a tanúság ebbe a hét szócikába vonható össze: „egyik veszedelmes szélsőség szűlt a másik veszedelmes szélsőséget”, mint a hogy ez az egyesek és népek életében, meggyei és országos ügyekben eddigelé oly sokszor megtörtént, és a mit mégis sem az egyesek, sem a népek közt soha sem akarnak méltányolni és zsinormérték gyanúval venni. Hanem itt megjegyzendő, hogy a reactio szélsősége előzte meg a demagogia szélsőségét. Látja, látja Tatros úr, ön egy ilyen világokra és minden időkre szóló nagy történelmi igazságot is saját kicsi piczi-szerű párt-szempontjából akar felfogni és kiszakmányolni.

Tatros úr arra int bennünket válasza utolsó részének csaknem a végén: „Ne szítsák az átkos viszálykodás, gyűlölködés tüzeit.” Mi intjük önt erre Tatros úr, nem üres pathosszal, hanem szívünk és lelünk mélységéből; ha csakugyan fogna ön a jó tanács, intjük és kérjük önt a becses lapok tisztelt szerkesztőjével teljesen egyetértéssel: szűnjék meg a tüzzel játszani, szűnjék meg a szék legnagyobb részének békéltetésével megfontolatlanul viszálykodni. Mindenekfelett arra figyelmeztetjük, ne tegyen a mérleg egyik felébe egy vagy két embert, a másikba pedig az egész szék békéjét és becsületét. Szűnjék meg-kérjük a szék nyugalma és saját maga érdekében a „calumniare audacter” veszedelmes szerepét tovább folytatni, mert tudja-e Tatros úr, a méltatlan bántalmak és gyanúsításokkal szembe vajmi kevés ember bír avagy csak megközelítőleg is krisztusi békéltetéssel és megbocsátó lélekkel. Igen Tatros úr, most már eszathatatlannul látom, a mit előbbi feleletem irásakor föltenni nem akartam, föltennem szabad sem volt, hogy ön a „calumniare audacter”, a vakmerő rágalmasz szerepére vállalkozott. Látom egyebek között különösen abból, hogy az én multkori feleletem folyamából is ön osztály gyűlölet szítást volt képes kiolvasni. Azonban jónak ítélem kijelenteni e helyen azt is, hogy engem még az efféle bántalmak, sőt plane az „Asztalos”-okkal egy cathoraiába tétel sem képesek teljességgel elidegeníteni attól, hogy — szűkség esetén — a közügy érdekében éppen oly bátran és nyugodtan szembe ne szálljak a netalán roszakat, helyteleneket beszélő vagy éppen követelő párttagok tüzével, mint a mily kevésbé ijedtem és ijedek meg a Tatros úr és balkezei társai fegyvereinek hegyétől.

És végül még egy pár megjegyzést.

Tatros úr gúnyt akar tüzni abból is, hogy én az első cikkére írt feleletemet oly irgalmasan szelíd és szenteskedő (!) hangon tartottam. Ugy jó ki a dolog valóban, hogy az enyémmel sokkal erősebb hang kellett arra, hogy Tatros alias Ugron Gábor urat, ezt a hatalmas fegyverforgatót a nyilvánosság terére felvont isakkal ugrassa elő. Ezt szerencsére... dicősegesen meg is kapta. Hanem én Tatros urral szemben — bármennyire akarná is ezt gúnyra venni — csakugyan irgalmasan jártam el. Én — egy nagy államférfival szólva — figyelmeztettem, mielőtt vádoltam, visszautasítottam mielőtt gyalázathoz fogtam volna, én menhelyet mutattam a gondolatlanságnak, mielőtt büntettnak mondom vala. Hogy kettőnk közül melyik volt a mérsékelt és méltányosabb: annak megítélését az elfogulatlan olvasókra bízom.

De most talán mégis megvárta volna Tatros úr, hogy legalább ez a második feleletem irgalmasan szelíd helyett irgalmatlanul goromba legyen. Hetykeségre hetykeséggel, gorombaságra-gorombasággal feleltem, s a kibíró felet-e ténem-ha lehet — még feljűlni törekedni? Igen Tatros úr, nem így tanultam én „az elvek tágas mezején.”

És most béke velünk. Én részéről e kérdésben, a netalán szükséges formális bizonyítvá-
vezet *) több, mint félórás szekerezés után, eljutunk az említett helyre.

A tájak, melyen áthaladunk, szépsége leirhatatlan. Utunk két oldalán meghatóan emelkednek föl az óriás sziklameredélyek, melyeknek alsó rétegei helyenkint, mint fűdelek nyulnak ki az út fölé, sima lapjakkal. A százasok földalakulások e borzasztó szellemű geológiai s mineralógiai szempontból igen érdekesek; míg az alattuk mélyen elterülő völgy öléa a jellemző lepkefajok költik fel a természetbarát figyelmét, éldele a virágkelyhek nektárját; ezek között láttam a fecskefarkú pillét, a csalánczok (Vanessa) több fáját, a játzi gyász-köpenyt (Tranermantel) sat.

Minél tovább haladunk, annál gyönyörűbb a kilátás. Már láthatók alant egyes viharongálta fenyűk, fölülük a magasban a fenyvesek előcsapatai, mint tömör hadtestek... midőn egyszerre azon veszszük észre magunkat, hogy a szuronyos sereg egészen elborította látóterünket, s hogy megérkezünk a — Valjea zsinuliba.

Az egynehány ház, hol megállottunk, — van hivatta azok befogadására, kik a havasok keblén fakadó eme hideg forrást rendszeres fürdés által kívánják használni; azonban elegendő lakszobák, kényelem s a székségek hiánya azt okozza, hogy — habár sokaktól hallám dicséretit a Valjea zsinuli forrását és sokan is használják azt a domb-

nyok aláírásán kívül, tollat a kezembe venni nem fogok; mert a kinek ennyi nem elég, arra nézve minden kapacitálni, meggyőzni akarás, bármennyire szívéből óhajtaná is — a mint mondja — valóságos szerencsén — mosás — féle historia lenne.

Adja Isten, hogy e felszólalásaim által a közügy, a mely vezérelvem volt, in specie a jobboldali politika ügye, a mely — meggyőződésem szerint — hazánk jelen válságos átalakulási állapotában „az egy szűkséges dolog”, legalább is Udvarhelyszéken némű-némű erősödést és biztonságot nyert legyen.

Vagy talán azt hiszi Tatros úr — plane oly fiatalon — hogy az ember egyéni önző, vagy bármilyen névvel nevezhető önző czélok nélkül avagy csak egy hirlapi cikkkecske megírására sem lenne képes? Ne higgye a fiatal úr? Én részéről, mint „a becsületes munkában megkérgesedett tenyerű” székely mondaná: „Nem vagyok úgy születve.”

Egy jobboldali demokrata a székéből.

Vidéki levelezés.

Nagy-Enyed, szept. 26. — Városunk megkezdte szerencsében részesült, midőn, habár csak éji szállásra derék történetünk és nagy hazánkia Horváth Mihály püspök ő mgát körében bírhatta. Tegnap este 8 órakor szinte véletlenül érkezett ide ő mgá, szintén derék útítarsai Polyi kanonok ő mgá és Gyulai Pál kíséretében. Alsó-Fehérmegye főispánja a nagyabecült vendéget társával együtt fogadta el éji szállásra. Megérkezte után a helybeli ev. ref. főiskola egyik főgondnoka, b. Kemény István, vezetés alatt, valamint a megyei és városi tisztikarnak azon része, mely derék hazánkia megérkezésétől értesülhetett, testiletleileg sietett tiszteletére. A főispán azzal kívánt alkalmat nyújtani az annyira tisztelt hazafi körében huzamosan maradtására, hogy a tiszteletre megjelenteket vacsorára marasztalta meg, hol az éppen annyira kedélyes, mint szívélyes megvendégelés közben nagy hazánkfiáért, derék útítarsaiért s a történelmi társulat elnöke gr. Mikó Imre ő exejáért lelkesült poharak emeltettek. Vacsora felett az iskolai ifjúság énekkara tisztelettel szép dallamaival az elragadó tiszta és nyílt kedély mellett, felejtethetetlen vendégünk azon szerencsében részesített, hogy megígerte, miszerint nem sok idő múlva huzamos időre meglátogatván Erdélyt, több időre szerencsétlen minket is és az akkor, oly hön kifejezett óhajta szerint, talán már teljes kiépülésnek és virágzásnak örvendhető iskolát látogatásával. Ma reggel bár korán indultak útjuk tovább folytatására, ugy látszik, nem tudott Enyedől megválni a nélkül, hogy e főiskolát bármilyen rövid percekre meg ne tekintse. A meleg keblű nagy bazafit és történetét azon óhajtaunk kísérte tovább: tartsa meg a gondviselés a hazánk becses életét, hogy ránk nézve oly nagybecsű ígérteit is bevált hassa, s folytassa még sokáig azon nagybecsű művet, mely nemzetünk történelmének megannyi sütt lapját is annyi tanulsággal világította meg.

r. l.

Tasnád, szept. végén. — Az erdélyi belvett bitt püspök mgos Nagy Péter úr s illetőleg a püspöki látogató-bizottmány Sz.-Csehből jöve folyó szept. hó 18-án esteli 5 óra tájban érkezett meg Tasnádra, a városban kívül T. Szarvad felőli országrúton a két szőlőhegy végénél felállított ezen felirással: „Te Péter vagy és ezen a kösziklán épitem fel az én anyaszentegyházamat!” ellátott diadalkapunál önként össze-gyülekezett jelentékeny néptömeg jelenlétében, a városi tanács által, a város közönsége részéről városi ügyész s egyszersmind főgondnok, Fodor Mihály úr által tartott átgondolt üdvözlő beszéddel fogadtattott.

hát s a sztyggyi fürdővendégek közül gyakori kirándulásaik alkalmával, — mindazonáltal csak igen kevesen szánják el magukat néhány héti gyógykezelésre.

Ha fenn vagyunk a fürdőház kisszerű tornácán, s onnan szettektintve a köröskörül elterülő fenyvesek vadregényességében gyönyörködünk, — az előttünk vidáman csörgedező patakoska, vagy egy fennlebegő szárnyasa a havasnak szintegy leköti figyelmünket, mint a faunok hatalmas birodalmának merész körvonalai; mert itt minden egyes rész új, meg új bajakkal gazdagítja az egészet, s egy ékes templomú varázsolja, melyet a természet saját dicsőségére emelt, — magasztos csendjével a költő szavait juttatván eszünkbe:

„Oh dicső világ te, isten szent világa!
Hozzád von szívemnek érzeménje, vágya,
Itt még nem dült ember, itten mindenem még:
Ős erő zománca, mint túlföldi csók ég.” *)

A Valjea zsinulni közlapon épült kettős fürdőszobával bír, melynek medenczéiben a víz alig 8—9, sőt olykor 7 foknyi hő mutat. A melléte csurgó ivó-forrás igen erős, s ize a borral vegyített borvizéhez hasonlít; ez szolgáltatott okot alkalmasint a „borvölgy” nevezetre is.

Simay János.

*) Isten keze, ember keze. Madách Imre hátrahagyott kézirataiból.

Mely alkalommal többszörös lelkes éljenekben törtek ki minden jelenlevők, mire püspök ő mgá a fogadtatást, egy a város minden rendű lakosaira áldást kívánó hatóság s az egész hallgató-ságot új viharos éljenzésekre ragadó beszéddel viszonozta. Innen egészen a helybeli ref. papilakig az utcát sürten ellepő néptömeg közt folytatta útját a mélyen tisztelt püspök úr s látogató-bizottmány, mely alatt nemcsak a hely. hitiek, hanem a r. kath. s g. kath. egyesültek harangjai is meg-húztattak, s az érintett papilaknál helybeli ref. lelkes Biró Károly úr által tartott lelkes beszéd s még nagyobb számmal egybesereglett néptömeg barsány éljenek közt történt meg a fogadtatás. Fel-sleges lenne a püspök úr ő mgának egy is ország-szerete ismeretes ügyes és tapintatos eljárását bővebben ecsetelni, azonban kiemelendők tartom, hogy püspök úr ő mgá a visitatión sok teendőivel elhalmozottsága mellett is f. hó 20-kán a városnapi délelőtti istentiszteletet személyesen végezte, az itteni mindenik vallási felekezetekből s nemzetiségekből a templomban zsúfolásig összesereglett gyülekezetet ismert hatályos szónoklatával átvilágyozta. A fogadtatás általános jellemzését nem mulasztathom fölemlíteni, hogy azon különbsző vallásfelekezetek s nemzetiségek közti kölcsönös egyetértés s egymás intézménye iránti meleg részét s tisztelet ömlött el. A püspök úr ő mgá hivatalos teendőit végezvén, hétfőn reggel távozott el körünkől, mindenikben a legkedvesebb, maradandó emléket hagyván maga után.

K. S.

NAPI HIREK.

— Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket méltóztassanak becses megrendeléseiket lapunkra mihamarább megtenni, hogy teljes példányokkal szolgálhassunk.

Előfizetési feltételek:

Égész évre	12 frt o. ó.
Félévre	6 „ „
Évnyegyedre	3 „ „
Egy hóra	1 „ „

— Királyné ő Felsege — mint tervezve

volt — m. hó 25-kén Pestről nem utazott el Günszardorff felé, hanem Gödöllőre rándult ki ismét, a Lajthántul kiűrt válság miatt, melyről bécsi lapok következtetnek irnak: Készséggé lön, vajjon véghez megy-e az utazás; a galiczi tartománygyűlés határozata kövöltetében elmaradása végek kimondatait s az erről szóló hivatalos értesítés a miniszteriumnak legfelsőbb helyről kiadott. A krakói városi tanács már értesítve van, de az elkövetkezők még nem hagyattak egészen abba, miután Potocky miniszter még mindig fáradozik a látogatás létrehozásán: Albrecht főgk, ki előre oda utazott volt, némely katonai gyakorlatok végezte után szintén vissza jó Galicziából, Goluchowsky helytartó, kinek állása nagyon megingatottnak mondatik, kiáltvány által adta tudni a lakosságnak a fordulatot, a hangulat nagyon nyomott, mélt is megnyugtató irat közrebocsátása eszközöltek. Lembergben tegnap a tartománygyűlésen a helytartó hivatalosan jelentette, hogy ő Felsegeik utazása elmarad, minek folytán Smolka és Krzecznovicz azonnal azt indítványozták: halasztassák el a reichsrath követek választása; az indítvány azonban megbukott s a választás végbement. Kaposlaiban ezzel miniszterkrízis tört ki Bécsben; herczeg Auerberg miniszterelnök beadta lemondását s ez elfogadtattott; hírlik továbbá, hogy Goluchowsky helyett Gablenz tábornagy fogna Galiczia helytartóvá kinevezetni. A lakosság ugy Krakóban mint Lembergben el van keseredve a tartománygyűlés megtartása felett s a közérzlet már a lengeyel lapokban is nyer kifejezést; abban, hogy a már előre kiűrt udvari személyzet nem visszatérésre kapott parancsot, hanem csak „ki nem pakolni”, még egy halvány reményságrat látnak, hogy talán még valamely újabb fordulat nem lehetetlen. — Mint legújabbán értesültünk hg. Auerberg a miniszterelnökségtől felmentetett gr. Taaffe által helyettesítetvén.

— N.-Szébenből távirják sept. 28-ról: A g. n. e. egyházi congressus legszebb rendben nyílt meg. Az elnök jeles beszédet tartott. A mai tanácskozás megnyugtató auspiciumok alatt folyt.

— Az Erdélyben alakított kir. ideiglenes urbéri törvényszékekhez az elnök, rendes és pót-elnökök, valamint az irodatiszt is, a magyar kir., igazságügyminiszter úr által már kinevezve levén gróf Péchy Manó erd. kir. biztos úr felhatalmazás-nál fogva azon urbéri bíróságokhoz tollonokul a következő egyéneket nevezte ki, és pedig 1. a kolozsvári urbéri bírósághoz: Eltessi Endre kormány-széki tiszteletbeli inokot, Petrikás Jánost és Kriza Kálmán k. táblai joggyakornokot; 2. a maros-vásárhelyhez Szabó Lázár volt marosszéki tisztségtartó, fogarasi Rádu Tivadart és maros-vásárhelyi Mentovich Gyulát; 3. a sz.-udvarhelyhez csik-sz.-györgyi Gál Lajost, csik-szent-mihályi Bóthly Sándort és Barb Petriciust; 4. a sepsi sztyggy-hegyhez csik-mádalfalvi Zöld Jánost, Sándor Adolf jogvégezt és Bozák Hyeronimus tisz. joggyakornokot; 5. a fogarasihoz Katzián Izidor kir. táblai joggyakornokot, Schuller Józsefet és Nagy Miklóst; 6. a dé.-vaihoz Bárdosi Szilárd vásárhelyi tisz. inokot, Baló Józsefet és maros-vásárhelyi Hinc Miklóst; 7. a nagy-enyedihez Baranyai Mihály marosszéki volt törvényszéki inokot, nagy-enyedi Ács Ferencet és Tyók József abrúdbányai tisz. széki inokot; 8. Bogdán Elek tiszteletbeli kormány-széki inokot, Márkus János b.-szolnokmegyei tiszbeli törv. inokot és Nemes Jánost.

— Fogarassi Mihály püspök ő mgá tegnapelőtt városunkba érkezett, s tegnap sokakat részesített a bérmlás szentségében.

— Kolozs Monostoron ismét tűz volt. A

vész tegnapelőtt esti 6—7 óra közt jelenték a harangok. Újra 5 ház égett el és ez öt háznak minden gazdasági épülete és takarmánya. Szerencsére most sem fűt szél, s így a tűz csakhamar eloltott, de még hamarabb lett volna vége, ha az a tenger bámulól is mozdított volna valamit, s a tétlen bámúlást a nőre bízta volna, kik a nagy távolság dacára seregesen siettek a szomorn tűz-játék szemlélésére; annál kisebb számmal voltak képviselve a vízihordó szekerek, s e részben magok a monostoriak viselték magokat a legközönbösebben.

— Szombaton a színházi előadások megkezdetnek.

— Fogarasi néhány héttel ezelőtt egy köz-szeretében állt fiat veszté el Kozma Döme kath. lelkészben, ki 7 évi itt léte után az egész város által fájálva távozott el új állomás helyére. Az el-bnoszás megváltozott. Valláskülönbség nélkül alkal-százenel mellett gyűlt össze a nép a szeretetnek Isten hozzádot mondan, a közérzletet a ref. pap tolmácsolván. Számos fogat kísérte a távozott egész Bethlen helységig.

— A Kolozsvár városában folyó évi september hó 18-án megnült marhavész 1869 sept. 29 ikéig tapasztalt következményei: Járványos udvar van 6, elklünözött mezőrsz 2; baromtúlajdons 7; a vészes marhák összes létszáma 98; ezekből a mérsáros társulat által kivá-gatott, mint teljesen egészségesnek talált, 8; el-bullott 13; a tulajdonos kívánataira lebonkóztott 2; september 29-dikén este beteg 18; sept. ugyanakkor egészséges 57. Filep Sámuel, id. polgármester.

— (Necrolog.) V. Filep Sándor és Albert, egy neje Kolentsi Károlin, magok és testvéreik: Rozália (Sikó Miklósné), Eliz, Emilia, Kálmán, Laura és Károlina; valamint a megboldogult unokái: Nagy Pál és Róza, Sikó Kálmán, Árpád, Géza és Róza nevűkben mélyen megilletődve tudatják: szeretett anyjuknak, illetőleg a jó nagyanyának, özvegy V. Filep Józsefné szül. Dézsi Katalinnak, f. hó 23-án éjjeli 11 órakor, élté 69 dik évében idegszéklődés miatt történt szomorú halálát. Béke lengjen a nemes porok felett!

— A kir. miniszterium — hír szerint — díjakat szándékozik kitűzni azon falusi községek számára, melyek kebelökben legelőszerebb szepi-téseket visznek véghez; főleg a mezei és falusi utakat kellő szélességben, s a mennyire lehet egy-nes vonalban építik, a szűkséges vízárkokkal el-látják, a hol lehetséges, fasorokat ültetnek és a ganajdombokat az istállók mögött helyezik el, to-vábbá a községi kútnak, hidakat, csatornákat jó karban tartják, s általán véve az egész faluban és határában tiszaságra törekednek.

— Az osztrák katonaságtól az 1866-i háboru alkalmával 38,000 db fegyvert szedtek el. E fegyvereket, mint a porosz lapok írják, eladták s közelebb Hongkongba, Chinába fogják szállítani.

— Gróf Gyulay Ferencz tábornagyságy hosszas betegeskedés után m. hó 22-dikén reggel Bécsben elhunyt.

— Marosszéki bizottmányi-gyűléséről a törv.-széki elnök N. S. beszédét illetőleg némely pontokban nem elég híven referálván tudósítunk, hiteles értesülés folytán megjegyezzük utólagosan, hogy Kolozsmegyének a kir. táblára vonatkozó átirata kerülőn felolvasás alá, említtet főbíró azt a nyilatkozatot tette: hogy alkotmányos rendszer alatt nem lehet más viszony az alsóbb törvényszékek és felsőbbek között, mintha felvadás történnék az alsótól a felsőbbhez, az utóbbi hely-benhagyja, vagy elveti az alsóbbnak ítéleteit; mert ellenkező esetben, ha a felsőbb bíró fegyelmi ható-ságot gyakorol az alsóbb felett, mivel utóbbi mindig szembe ellött tartja egy fegyelmi eljárás lehetőségét, s akkor kimélettel remél a felsőbb bí-rótól, az alsó törvényszék független nem lehet. Azonban hazánkban a német törvények érvényben hagyattak, melyek szerint mind a fegyelmi ható-ságot, mind a törvénykezési felügyeletet gyakorolta a kir. tábla, míg a mult évi novemberben kelt ren-deletével igazságügyminiszter ki nem vette az al-sóbb törvényszékeket a kir. tábla fegyelmi ható-sága alól. Meghagyván csakugyan, később egész július 5-én folyó éven kelt rendeletében, hogy minden egyekben a felügyeleti jog a kir. táblát illetvén, a törv.-székek elnökéi lesznek fele-lősek, ha a többie e tekintetben fölhívásainak a törv.-székek nem felelőnek meg: ez ezen okból nem tartotta sérelmesnek, ha a kir. táblai elnök az árvali és büntügyi kimutatásokat a szokott idő-ben fölterjesztetni kívánta. Azonban mindig sértet-lenül fenntartotta azon alkotmányos elvet, hogy a képviselő bizottmány nemcsak fegyelmi jogot gy-a-korolhat a törvényszék felett, hanem annak ügy-kezelésébe is beletekinthet. Végre nyilvánítjuk, hogy közte és a kir. táblai elnök közt semmi összeü-tkezés nem történt.

— Egy vidéki uracsot fogtak el köze-lebbről N. Váradon, ki valamelyik kispiaczi sátor-ban gubát vásárolván, hamis ezeressel akarta kifizetni számláját. A kereskedőnek mindjárt feltűnt, hogy a szubaneznál ezers van, és megtekintvén azt, azonnal hamisnak ismerte föl. Ugy tettette magát, mintha nem tudna váltani, s azt mondá, hogy csak 700 frt apró bankója van, várjon egy kevésbé, míg pénzért küld; a szubanezn azt felele, hogy megelégszik ő azzal a 700 irrtal, majd hol-nap eljő a többiért. A kereskedő megköszönvén a meg nem érdemlett bizalmat, visszautazta azt, s ügyesen addig tartóztatá, míg megérkezett Gergely hajdu egy pár ministráns hajduval. A deliquens ki akarta magát vágni, megnevezvén valakit, ki-nek állítólag búzárt adott el, melyért az ezerszt kapta volna, de szerencsétlenségére a nézők közt volt az, kire hivatkozott, s azonnal meghazudtolta; most meg azt állította, hogy 10 forintért vette va-lakitól; szóval: minél jobban akará magát tisztázni, annál inkább belebonolyult, úgy, hogy szemlátomást kiltult, miszerint rosszban járt.

*) s egyszersmind az Ördög-szoroshoz (Teufelschlucht), melyet a szirttömegek csodás alakulása képez.

KÜLFÖLD.

A kölni újság párisi levelezője a következő adatokat közli, melyek a helyzet megvilágosítására szolgálhatnak: A Spanyolországból érkező hírek után kevés reménye van a dyasztának, és itt a forradalom győzelmét bizonyosnak tartják. A forradalom, ez idő szerint, oly jól van rendezve, hogy elfojtása nem remélhető. A francia kormány is ezen nézetben van, és mind Napoleon, mind a császár az azt tanácsolják Izabellának, hogy köszönjön le a trónról. Rouher és Napoleon herceg is oda nyilatkoztak, hogy a forradalom győzelme bizonyos.

Tegnap sept. 24. d. u. Burgos pronunciaméntot tett. Öt órai harcz után a csapatok fraternizáltak a lakossággal. Minden fellázadt városból menekültek a kormányhatóságok; az ideiglenes kormány helyükbe juttatott alakított; 800 embert küldöttek vontasövű ágyúkkal Santander védelmére, ha a kormánycsapatok a várost megtámadnák. Kibágások sehol sem fordulnak elő.

A „Epoque” tudni akarja, hogy Girgenti grófnő anyjához, Izabellához szándékozott menni, azonban táviratot kapott, hogy maradjon Párisban.

Az „Avenir National” írja, hogy Madrid a felkelők kezében van, Spanyolország fővárosa még a fölkelő csapatok megérkezése előtt fellázadt. De

ez még megerősítésre vár. A távirat összeállítását meg van ugyan szakasztva, de nem a fölkelők szakták azt meg, hanem a kormány ukáza következtében. A francia kormány alig tudta kivívni, hogy Mercier de l'Estante követének sürgönyeire nézt kivételt tettek. Az udvar még mind San Sebastianban van, mi bizonyítja azt, hogy Sansona, a gasconi tengerőrbőlben egy erődítvény, egész őrségével felkelt. Santona, O Castilia kulcsa és Santandert is, a leggazdagabb kereskedő helyet magával vonta, valamint az egész országot Valladolidig. Az ezredesek, kik Castiliában parancsolnak már, San Sebastian és Madrid közt nem vágják el ugyan a vasutat, de ügyelnek erre a vonalra. A királynő kiutazásai mindennap szaporodnak, hat ékszerrel és ezüst edényekkel telt láda érkezett Bayonneba.

A „Journal des Debats” és „Siécle” jelentik, hogy a múlt éjjel érkezett távirat szerint Logronno, Espartero lakbelye, fellázadt. Ezen eseményt döntőnek tekintik a forradalmi párt részéről.

Páris, sept. 25. A girondei és bordeauxi lapok magánlevelei erősítik, hogy a fölkelés terjed Galicziában; Corunna, Zamora, Orenoe, Vigo és Pontevedro városok fölkeltek volna. Hírlik, hogy a sevillei ideiglenes kormány trónvesztettnek nyilvánította a királynőt és dyasztáját s összehívta az alkotmányozó gyűlést.

Az olasz fővárosban a Siciliából érkezett hírek, melyek szerint ott a bourbonok javára forra-

dalmi nyilatkozatok történtek volna, semmi meglepetést nem idéztek elő. A dolgok természete szerint ezt nem is lehetett másként fogadni; minthogy az eddig Nápolyba végbement harambandaságok és rablások is nagyobbára bourbon pénznek köszönik létrejöttüket és semmi komolyabb gondra nem adnak okot.

A pápai hadsereg főnökei és tábornoka meg vannak akadva, mert különösen a határszéleken állomásozó ugynevezett pápai katonák csapatostól szöknek meg. Közlebből rendelt adatok ki, hogy a határszéli őrségek zuávokkal helyettesíttessenek. Egy új reformról van szó a pápai hadseregben. A legújabb szervezet szerint ugyanis csak oly egyének léphetnek a pápai hadseregbe, kik a szegénység fentartása az engedelmesség és a szillesség megőrzése iránt fogadást tesznek.

A „Bovere” olasz lap a királyi ügyér által a praetorokhoz intézett körlevelet teszi közzé, melyben tudatja velük, miszerint titkos toborzásokra és esendzavarásokra vonatkozó hírek szárnyalnak, tehát a leguagyobb éberséget ajánl nekik, valamint elővigyázati rendszabályok alkalmazására hívja fel minden oly vállalat ellenében, amely az olasz királyság bel- vagy külnyugalmát veszélyeztetné. A „Cungolo” jelenti, hogy Milanoban „Circolo della Gioventu cattolica” alakul, amely toborzani fog a pápa részére.

Corkból (Irland) jelentik, hogy folyó hó 20-

és 21-dike közötti éjjel betven felfegyverzett s zöld egyenruhát viselő ember, egyrésze löháton, a dilstreeti bíró házat megrohanta s az ott talált fegyvereket magukkal vitték.

A „Morning Post”, a „Standard” és „Daily News” a spanyol ügybeni intervenció ellen nyilatkoznak.

A „France” azt hiszi, mikép más európai hatalmak is követendik Franciaországot példáját és szintén fognak alattalóik megvédésére hajókat küldeni a spanyol partokra. Az „Epoque” írja, hogy Beobin és Port Vendre között francia katonaság van összpontosítva, melynek feladata a batársértéseket meggátolni s a francia földre át lépő csapatokat lefegyverezni. A „Gaz. de France” úgy tudja, miszerint Spanyolország északi része a forradalom ellen, a déli pedig mellette van. (Csak Izabella mellett nincs senki.)

Páris, sept. 26. A fölkelők hajócsapata jelenleg egy hadtesttel van egyesítve, mely 20,000 fegyverest számlál és Prim vezérlete alatt Barcelona felé indul. A spanyol határról jelentik: A királynő a biscaeyni küldöttséget személyesen felkérte, hogy tartományuk fegyverkezzék fel. A küldöttség e kívánság teljesítését megtagadta.

New York, sept. 25. „Dunbanton” gőzös lökészeteket visz Spanyolországba a fölkelőknek.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József

HIVATALOS

570. 1868. B. Gy.

(332)

(1—3)

Hirdetmény.

A Kővárvidéki mérnöki állomás, melyhez 750 forintnyi jövadalmazás van kötve, idei **october 26-án** tartandó Bizottmányi gyűlésen választás után fogván betölteni; felbivatnak az azt eloyeri ohajtók belő okmányokkal felszerelt kérvényeket idei **october 20-ig** Első alkapitány Pap József urhoz benyújtani; a mérnöki oklevél mellett megkívántatik a magyar és román nyelv tudása. Nagysomku ton, Sept. 22-én 1868 tartott rendkívüli Bizottmányi közgyűlésből.

Drágos Pál,
főjegyző

Sz. 3709. 1868.

(329)

(2—3)

Hirdetmény.

A folyó év november hava 1-ső napjától a jövő 1869-dik évi october utolsó napjáig a helybeli katonai laktanyák számára a város által tűzifa pótlékban mintegy 74 rövid öl tűzifa, továbbá mintegy 23 mázsa világítási olaj és mintegy 2950 tizfontos részlet surló szalma lévén adandó, ezen kellékek beszolgáltatására nézve folyó évi **october hó 12-dik napján** délelőtt 9 órakor a város ház 4 számú termében árlejtés fog tartatni, melyre válnakozni vágyók a felkiáltási összeg 10% nek bánatpénzzel letétele mellett megjelenni felhivatnak, bővebb értesítést vehetni illető tanácsai előadónál a tanácsbáz 10 számú iroda szobájában.

Sz. kir. Kolozsvár város közigazgatási tanácsától szeptember 22-én 1868.

11. 1868.

(319)

(3—3)

K. B.

Pályázat.

Nemes Tordamegyében a mérnöki állomás üresedésbe jöven, ezen állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Rendes fizetése 500 ft. utazási átalány pedig 200 ft. összesen 700 ft. évi fizetéssel díjaztatik ezen állomás.

A mérnök állandó lakása Torda városa.

A rendesen ellátott folyamodványok Tordamegye tiszttségéhez lesznek folyó évi **november hó 1-őéig** intézendők.

A képviselő bizottmány meghagyásából.

Torda, szeptember 17-én, 1868.

Br. KEMÉNY GYÖRGY, főispán.

Nagy Miklós, főjegyző.

NEM HIVATALOS

CSAK valódi OROSZ-CHINAI THEA, egyenesen behozva,

új szedés Congó fontja 2, 3, 4 ft. Souhong fontja 3, 4, 5, 8 ft. különösen ajánlható Császár-Melange, bécsi fontja 5 ft. Mindenféle thea 1/4 és 1/2 fontos pakétkban is. Cubarum kupája 1 ft. Valódi Jamaica-frum palackja 75 krtól 2 ftig. Cognac, 10 éves, Arrac, puncsessentia, finom francia és hollandi liqueurök szétküldetnek.

GRANICHSTÄDTEN S. által Bécsben, Stadt, Graben, 29 sz. a Trattner hof beljében.

(330)

1/10

(1—24)

Megrendelések utánvétel mellett pontosan teljesíttetnek.

Árjegyzékek kívánatra vitelbérmentesen és ingyen.

! Nagy festék raktár!

Éppen most érkeztek friss, a legjobb minőségű és a legszebb színű olajba tört, és száraz festékek.

Butor-, bőr- és kocsilack. Továbbá kapható az egészen új, és elősmert jó

BÖR-KENŐCS,

melylyel az avult bőr-holmikát egészen újjá lehet alkatni, s azoknak a legszebb fényt és lágyaságot adni.

Legtisztább és szagatlan fotogén. Háromszor tisztított lámpaolaj. A legtisztább szeszből készült eczet, kis és nagyobb mértékkel, s minden egyéb fűszernemű a legjutányosabb áráért kaphatók

(331)

(1—3)

Csiky testvérek

fűszer- és festék kereskedésükben Kolozsvárt.

(278)

1/10

(6—12)

Halkort Károly,

teke-gyárnok,

Bécs, Wieden, Matzleinsdorferstrasse, 5 sz.

ajánlja nagy teke- (Billard) raktárát minden nagyságban és famínőségben; Carambole-tekeit kölapall egy darab köből, továbbá nagy választékú teke-pálcáit s minden e szakmába vágó cikkeket.

NB. Figyelmeztetni kívánom a t. cz. közönséget, hogy tekeim csak 4 lábra készítve, ép oly célszerűk mint izletesek s általános kedveltségben részesülnek.

Nyomatott az ev ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74. sz.)

Czelz János és társa

Kolozsvárt, (középutza Folly-háznál.)

(267)

Ajánljuk gazdagon és jó izléssel berendezett

(5—5)

női- és férfi-divat tárunkat az őszi idényre;

megérkeztek a legdúsabb választékban őszi szőr és gyapju kelmék, női szüreti felöltők, beszövítt nagy salkendők; színes és fekete selyem kőtös darabok, menyaszonyi készletekhez szükséges vásznak, pergáltak, krádlík és finum muhlok, gyapju ágyterítők, szoba szőnyegek, színes selyem és kazsmir paplanok, lőszőr és ruganyos-madráczok.

Butor-szövetek rendkívüli nagy választékban kaphatók legmagasabb izlés szerint.

Butor raktárunkba

ujolag érkeztek egy és két ajtóra sifonok, ágyak, ebédlőbe kredenczek; nád-, fa- és szalma-székek, toilette-, író-, varró- és szalon-asztalok.

Több garnitur butorunk rendelkezésre készen áll, szalonokba ugy toilette- szobákba.

Megrendelések gyorsan és pontosan felelősség mellett igazittatnak.

(258)

1/10

(6—12)

Ditmar R. Bécsben

cs. kir. orsz. szab. lámpa-gyárnok,

ajánl nagybani és részlet eladásra

petroleum-lámpákat, cuillárokat,

ligroine-lámpákat,

moderateur-lámpákat.

A gyár, a mely e nemben bel- és külföldön a legnagyobb, gyártmányaiok ismert szoliditása által tünteti ki magát. Az ez évi árjegyzék, a mely már megjelent, tetemes árleszállításokat mutat, s elve jobb cikkekre csekélyebb árt szabni, mint a minőt bel- és külföldi versenytársak szabni képesek.

(328)

(2—3)

Figyelmeztetés a vidéki birtokos és haszonbérlo urakhoz.

Miután felsőbb rendelet következtében Kolozsvár a kiűtött marhavész következtében elzáratott a szarvas-marha közlekedéstől, s e zár tartalma bizonytalan időköz tarthat, — ezennel egész tisztelettel figyelmeztetem a vidéki gabona-termesztő földbirtokos és haszonbérlo urakat, hogy alólirt hajlandó búzát, rozsot, árpát és török-búzát vásárolni előleges mustra beküldés és alku szerint rendes piaci ár mellett még azon esetben is, ha a gabona csak a zárvonaltig t. i. Szamos falva, Fenes és Bácsig szállittatik is be, miután onnét saját fogataimon eszközözlend a bészállittat raktárainba.

Bővebb értesítést akár szóval, akár levél útján ez ügyben készséggel ad

Sigmond Elek

Kolozsvárt, hiduteza 311.

(291)

(5—6)

SZUCSÁKI és TÓTHMAYER

férfi-ruha kelme raktárunk Kolozsvárt bel-monostorutca 193 számú Paget-ház alatt.

A legtekintélyesebb bel- és külföldi gyárakkal összeköttetésbe lévén, a mostani kor izlésének megfelelő legújabb divatu kelméket dúsvásalattékban láttnk el magunkat; legfőbb törekvésünk, mint eddig ugy ezutára is az leend, hogy a nálunk megrendelt FERFI öltönyök

olcsó csinos kiállítás és pontos szolgálat által a nagyérdemű közönségnek eddig irányunkba tanusított bizalmát továbbra is kiérdemelhessük.

Vidéki megrendeléseket is a lehető gyorsan és pontosan teljesítünk; melyre a nagyérdemű közönség pártolását kérjük.

(305)

1/10

(4—12)

A tisztelt HÖLGYSVILÁG számára.

BOPPEDE

legújabb őszi és téli

öltönyök

legnagyobb raktára

Bécsben

Stadt, Plankengasse, 6 sz.

Csak a legjobb, különösen választott s legújabb kelmékből készítve, mindenkor raktáran találatnak:

1 Jaques plüshből	12 ft
1 „ „ „	9—12 „
1 fin. „	15—18 „
1 „ Velourból	8—15 „
1 „ legfin. divat-kelméből	15—30 „
1 „ fekete	4—30 „
1 fél-Paletot	12—36 „
1 téli-Paletot	15—48 „

Selyem- és bársony-czikkek minden árban.

Utazó és eső-köpenyek legnagyobb raktára.

A legnagyobb figyelem s azonnali eszközlése iránt a megrendeléseknek kezkesedik a czég sok éves fennállása, s minden nem megfelelő tárgy 14 napi időközben becseréltetik.

(289)

(3—*)

Demjén László

bel- és külföldi könyv- mű- hang-jegy kereskedése és zongora-tára

Kolozsvárt és

Bécsben Verlang. Kärtnerstrasse 48.

a t. cz. közönség szives figyelmébe és pártfogásába ajánltatik.

(316)

1/10

(4—12)

Stock im Eisen

Bécsben,

ELSŐ S LEGNAGYOBB

hölgy-divat raktár

2000 hölgy-öltöny	3 ftól fölfelé
3000 őszi paletot	5 „
2000 téli paletot	8 „
1500 „ köpeny	10. 15. 20 ftól
3000 újjas minden színben,	3 1/2 ftól fölfelé
Angol bársony-paletot-ok	15—20 ft.
„ selyem-bársony „	50—180 „

RUHAKELMÉKBEN

a legújabb.

1 Mohair-ruha	3 1/2 4 1/2 ftól fölfelé
1 fin. lüster- „	5 6 „
1 angol divatkelme ruha	7—12 ftól fölfelé
10,000 shawl és kendő	3—25 és 100 ft.

Mustrák ingyen és bérmentesen. Megrendelések pénzbekeüldés vagy utánvétel mellett.

GRAF PIUS.

Bécs, Stock im Eisen.